

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **R. K.**, bývajúcej v T., proti žalovanému **Ministerstvu obrany Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova 8, **o zaplatenie 902,34 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 12 C 28/2005, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Okresného súdu v Trenčíne z 30. marca 2009 sp. zn. 12 C 28/2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo 17. septembra 2009 sp. zn. 19 Co 190/2009, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 190/2009 zo 17. septembra 2009 a rozsudok Okresného súdu v Trenčíne sp. zn. 12 C 28/2005 z 30. marca 2009 a vec vracia Okresnému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín rozsudkom z 30. marca 2009, č.k. 12 C 28/2005-95 žalobu žalobkyne, ktorou sa od žalovaného domáhala zaplatenia odstupného po skončení pracovného pomeru podľa kolektívnej dohody vo verejnej službe za rok 2004 vo výške 4-násobku funkčného platu v sume 902,34 eur po odpočítaní súm preddavku na daň s 9 % ročným úrokom z omeškania od 11.7.2004 do zaplatenia zamietol. Súd prvého stupňa vzal do úvahy, že žalobkyňa mala pri skončení pracovného pomeru dohodou „sui generis“ nárok na odstupné podľa § 76 ods. 2 Zákonníka práce vo výške 3-násobku priemerného mesačného zárobku, pretože odpracovala viac ako päť rokov a podľa Kolektívnej dohody vo verejnej službe na rok 2004 vo výške 4-násobku priemerného mesačného zárobku. Kolektívna zmluva na roky 2003-2004, ktorá bola uzatvorená medzi Ministerstvom obrany Slovenskej republiky a Odborovým zväzom civilných zamestnancov Armády Slovenskej republiky zo dňa 1. júla 2003, neupravuje možnosť vyplatenia ďalšieho odstupného v prípade skončenia pracovného pomeru

dohodou a ani dohodou „sui generis“, iba v prípade podania výpovede, preto žalobkyňa nemala nárok na odstupné podľa tejto zmluvy – teda žalobkyňa mala nárok celkovo na odstupné vo výške 7-násobku jej priemerného zárobku. Vzhľadom k tomu, že jej už bolo vyplatené odstupné vo výške 8-násobku i keď podľa iných titulov, súd jej nepriznal požadované odstupné, pretože mala nárok na odstupné vo výške 7-násobku, podľa § 76 ods. 2 Zákonníka práce a podľa Kolektívnej dohody. Súd nepriznal úspešnému žalovanému náhradu trov konania proti neúspešnej žalobkyni z dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ktoré spočívali v tom, že táto je nezamestnaná a nepoberá žiadne dávky, živí ju a ich dve nezaopatrené deti manžel s príjmom 531,10 eur mesačne.

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo 17. septembra 2009 sp. zn. 19 Co 190/2009 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd po zohľadnení, že kolektívna dohoda na rok 2004 v článku II. bod 4a-ab zvýšila nárok žalobkyne na vyplatenie odstupného podľa § 76 ods. 2 Zákonníka práce vo výške 4 funkčných plátov a kolektívna zmluva na rok 2003-2004 v článku VI. bod 6 písm. c/ zvyšuje toto odstupné o 3-násobok funkčného platu, bolo potrebné vyvodiť, že návrh žalobkyne na zaplatenie ďalšieho odstupného je právne nedôvodný. V odvolacom konaní mal úspech žalovaný, ktorý si náhradu trov odvolacieho konania neuplatňoval, preto mu tieto neboli priznané podľa § 224 ods. 1 § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1.

Proti týmto rozsudkom podal na podnet žalobkyne mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Žiadal rozhodnutia súdov zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu v Trenčíne na ďalšie konanie. Namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, pretože nie je zrejmé z akých dôvodov pri uznaní nároku žalobkyne na odstupné podľa kolektívnej zmluvy aj podľa kolektívnej dohody usúdil, že jej prináleží len 7-násobok funkčného platu. V mimoriadnom dovolaní generálny prokurátor poukázal na to, že označenými rozhodnutiami oboch súdov bol dostatočne zistený skutkový stav, avšak napriek tomu súdy nesprávne právne posúdili vec, čím došlo pri posúdení nároku žalobkyne a vydaní rozhodnutia k porušeniu zákona. Odvolací súd správne vychádzal zo zistenia, že žalobkyni prináleží odstupné podľa kolektívnej zmluvy aj kolektívnej dohody, avšak na podklade vykonaného dokazovania mal dôjsť k záveru, že jej mal žalovaný vzhľadom na počet odpracovaných rokov vyplatiť 9-násobok funkčného platu.

Žalovaný sa k mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.), po zistení, že mimoriadne dovolanie podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) v rozsahu podľa § 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 243e ods. 2 mimoriadne dovolanie možno podať len proti tomu výroku súdneho rozhodnutia, ktoré účastník konania, osoba dotknutá týmto rozhodnutím alebo osoba poškodená týmto rozhodnutím súdu namieta.

Podľa ods. 3 tohto ustanovenia generálny prokurátor Slovenskej republiky nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 242 ods. 2 O.s.p.).

V zmysle § 243f ods. 1 O.s.p. môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V mimoriadnom dovolaní sa uvádza, že v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k tzv. inej procesnej vade (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.) a že napadnuté rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné, pretože odôvodnenie napadnutého rozsudku je v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí.

Rozhodnutie súdu (až na výnimky stanovené zákonom – vid' napr. § 157 ods. 4 O.s.p. alebo § 219 ods. 2 O.s.p.) musí obsahovať úplné a výstižné odôvodnenie. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. musí súd v odôvodnení rozsudku podať výklad opodstatnenosti a zákonnosti výroku rozsudku. Súd sa musí vypořiadat' so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutkové okolnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil zistený skutkový stav.

V zmysle R 111/1998 je nepreskúmateľnosť súdneho rozhodnutia tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., resp. § 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

V danom prípade zo spisu vyplýva, že žalobkyňa bola u žalovaného zamestnaná 13 rokov a 10 mesiacov (č.l. 3 a č.l. 28). V súvislosti so skončením pracovného pomeru jej žalovaný vyplatil titulom odstupného 8-násobok jej funkčného platu. Tieto skutočnosti sú nesporné a ani jeden z účastníkov konania ich nenamietal. Odvolací súd uznal nárok žalobkyne na vyplatenie odstupného aj na podklade kolektívnej zmluvy na roky 2003-2004, ktorú uzatvoril zamestnávateľ Ministerstvo obrany Slovenskej republiky a Odborový zväz civilných zamestnancov Armády Slovenskej republiky a na podklade kolektívnej dohody vo verejnej službe na rok 2004, ktorú uzatvorili zamestnávatelia a Konfederácia odborových zväzov Slovenskej republiky.

Podľa článku II. bod 4 a-ab Kolektívnej dohody vo verejnej službe na rok 2004 uzatvorenej 22. októbra 2003, zamestnávateľ vyplatil žalobkyni, s ktorou skončil pracovný pomer z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) a b) Zákonníka práce, a to vo výške najmenej štyroch funkčných plátov, keďže žalobkyňa pracovala u odporcu 13 rokov a 10 mesiacov, čiže viac ako päť rokov a rozviazala pracovný pomer dohodou.

Podľa VI. časti bod 6 písm. e) kolektívnej zmluvy na roky 2003-2004 uzatvorenej 1. júla 2003, upravujúcej podmienky poskytovania ďalšieho odstupného, odstupné patriace

zamestnancovi nad ustanovený rozsah a nad rozsah podľa § 49 ods. 1 zákona o verejnej službe sa pri skončení pracovného pomeru zamestnanca z dôvodu uvedeného v § 63 ods. 1 písm. a) alebo b) Zákonníka práce, ak o týchto dôvodoch rozhodla vláda Slovenskej republiky alebo ak vyplynuli z osobitného zákona, zvyšuje o päťnásobok funkčného platu, ak zamestnanec bol zamestnaný najmenej 11 rokov ale menej ako 14 rokov. Odvolací súd v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti súdnych rozhodnutí nevysvetlil, prečo žalobkyni uznal podľa kolektívnej zmluvy, ktorej aplikáciu v právnej veci žalobkyne potvrdil a preukázal, zvýšenie funkčného platu len o 3-násobok keď v jej prípade malo byť aplikované písmeno e) VI. časti bod 6 kolektívnej zmluvy na roky 2003-2004 z dôvodu, že počet odpracovaných rokov žalobkyne pre žalovaného vyhovuje rozsahu, ktoré toto ustanovenie vyžaduje. Súd sa náležite nezaoberali tvrdeniami žalobkyne a už uvedenými skutkovými okolnosťami podporujúcimi jej tvrdenie, a hoci ide o právne významné skutočnosti, v odôvodnení rozsudku sa s nimi nevysporiadali. Napadnuté rozhodnutia sú tak pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť nepreskúmateľné.

So zreteľom na absenciu dostatočného odôvodnenia rozhodujúcich právnych úvah dospel dovolací súd k záveru, že napadnuté rozhodnutia sú nepreskúmateľné. Vzhľadom na to, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 243f ods. 1 písm. b/ O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadnym dovolaním napadnuté rozsudky zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. decembra 2010

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

